

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економічної теорії і суспільних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

 Дмитро БАБЕНКО

« 27 » 06 2023 р.

Гарант освітньої програми

 Наталя ШЕВЧУК

« 24 » 06 2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ НАУКИ ТА ІНОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

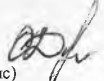
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	181 Харчові технології
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 181 Харчові технології галузі знань 18 Виробництво та технології»
Освітній ступінь	Магістр
Семестр	1-й
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Мірошкіна Наталія Валеріївна, кандидат філософських наук, ст. викладач кафедри економічної теорії і суспільних наук minava7306@gmail.com

Розглянуто на засіданні кафедри економічної теорії і суспільних наук.

Протокол № 11 від «16» червня 2023 року.

Завідувач кафедри

(підпис)

 Олена ДОВГАЛЬ

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету.

Протокол № 11 від «16» червня 2022 року.

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

 Юлія ЧЕБАН

Схвалено на засіданні вченої ради факультету ТВПІТСБ.

Протокол № 11 від « 27 » червня 2022 року.

Голова вченої ради

(підпис)

 Михайло ГИЛЬ

Миколаїв

2023

1.Призначення навчальної дисципліни	Дисципліна «Філософія науки та інноваційного розвитку» покликана дати відповіді на низку важливих питань, які не можуть не цікавити сучасну людину, яка живе в світі знань, речей і технологій – продуктів науки і технічного прогресу, що визначають перспективи людства, але водночас можуть загрожувати його майбутньому. Призначення курсу полягає у такому: з'ясувати сутність науки як феномену культури, її структуру та соціальні функції; ознайомити із закономірностями її розвитку, особливостями наукової раціональності та механізмами зміни її типів; висвітлити основи логіки і методології наукового дослідження; охарактеризувати сучасні принципи, форми і методи наукового пізнання; окреслити взаємозв'язок наукової творчості, свободи і відповідальності вченого за результати своєї діяльності.
2.Мета навчальної дисципліни	Мета дисципліни: розвиток у майбутніх фахівців сучасної культури наукового мислення, формування у них цілісного погляду на основні проблеми науки в контексті її історичного розвитку, світоглядно-методологічних засад, соціокультурних підвалин, методичних та парадигмальних концептів сучасного наукового пізнання. Завдання дисципліни: 1) з'ясувати сутність науки як феномену культури, її структуру, функції, роль і місце в житті суспільства та людини; 2) опанувати закономірності розвитку науки, механізмів формування того чи іншого типу раціональності та природу її зміни; 3) вивчити особливості, форми та методи наукового пізнання; 4) засвоїти основні засади методології і методики сучасного наукового дослідження в сфері аграрного виробництва; 5) оволодіти знаннями щодо наукової творчості, свободи і відповідальності (професійної, соціальної, моральної) вченого за її результати; 6) вивчити головні вимоги етики науки, проведення наукової дискусії. Об'єктом дисципліни є наука як феномен культури, її структура, функції, роль і місце в житті суспільства та людини. Предметом дисципліни є філософська рефлексія науки як феномену культури в контексті її історичного

	розвитку, соціальних функції і значення як засобу пізнання реальності та її перетворення відповідно до потреб людини і забезпечення гармонійних відносин в системі «природа-суспільство».	
3.Компетентності	До системи компетентностей належать: ІК Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері харчових технологій. ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті. СК 2. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження з урахуванням світових тенденцій науково-технічного розвитку галузі СК 4. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проєктів.	
4. Програмні результати навчальної дисципліни	Програмні результати навчання РН 1. Відшукувати систематизувати та аналізувати результати навчання науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій. РН 6. Розробляти та реалізовувати програми розвитку підприємств галузі на коротко- та довгострокову перспективу, аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки РН 10. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері харчових технологій, аналізувати їх результати, аргументувати висновки.	
5.Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: – лекції – практичні заняття – самостійна робота	<i>150 годин/ 5,0 кредити 30 годин/ 1 кредит ECTS 30 годин/ 1 кредитів ECTS 90 годин/ 3 кредитів ECTS</i>

Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		ЛЗ	ПЗ	СР
Змістовий модуль 1				
1.	Зміст, основні поняття та проблеми філософії науки та інноваційного розвитку	4	4	17
2.	Головні етапи розвитку науки	4	4	17
3.	Структура та основні форми наукового знання	6	6	13
	Всього за модулем	14	14	47
4.	Структура, розвиток і зміна наукових теорій	4	4	11
5.	Сучасні концепції структури та розвитку наукового знання та інноваційного розвитку	4	4	11
6.	Форми і методи наукового пізнання	4	4	11
7	Етика науки та відповідальність вченого	4	4	10
	Всього за модулем	16	16	43
Всього		30	30	90
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				
6. Порядок та критерії оцінювання	Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.			
	Оцінювання результатів навчання здійснюється за відповідними формами організації освітнього процесу, а саме: поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти. Порядок зарахування пропущених занять, зокрема: у формі усного опитування (у разі відсутності на лекції) та виконання індивідуального завдання (у разі відсутності на практичному занятті).			
	Рейтингова оцінка знань. Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що визначається його обсягом, рівнем самостійності засвоєння тощо знань. Форма підсумкового контролю – залік. Поточний контроль здійснюється шляхом проведення усного опитування, написання контрольних робіт, захисту рефератів. На практичних заняттях практикується експрес-опитування, виступи здобувачів вищої освіти зі складних питань, дискусії.			

Впродовж семестру здобувач вищої освіти може набрати від 60 до 100 балів. Здобувачі вищої освіти, що набрали менше 60 балів, до сесії не допускаються. До складання заліку такі здобувачі вищої освіти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів. На заліку здобувач вищої освіти може набрати від 0 до 40 балів.

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання заліку у письмовому вигляді.

Якщо на заліку здобувач вищої освіти отримав менше 24 балів, то він одержує загальну незадовільну оцінку.

Оцінювання здійснюється за бальною методикою ЄКТС. Зарахування пропущених занять відбувається після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.

№ змістового модуля	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1.	14	14	Аудиторна робота: - усне опитування - контрольна робота Самостійна робота: Обов'язкова - підготовка доповіді - тестування Індивідуальна - підготовка презентацій - виконання проблемно-пошукових завдань Разом	2 1 1 1 1 2	2 4 3 4 3 3	4 6 5 6 6 5	4 4 3 6 3 6 24	8 6 5 6 6 10 41
2.	16	16	Аудиторна робота: - контрольна робота - усне опитування Самостійна робота: Обов'язкова - тестування - підготовка доповіді Індивідуальна - підготовка реферату - виконання проблемно-пошукових завдань - участь в олімпіаді (студентській конференції) Разом	1 3 1 1 1 1 1	2 2 4 4 4 2 2	4 3 7 6 6 4 5	2 6 4 4 4 2 2 24	4 9 7 6 6 4 5 41
	30	30						

Написання тез доповідей, участь в олімпіаді, в конференції	4	4	6	4	6
Участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження	1	5	7	5	7
Індивідуальне завдання	1	3	5	3	5
Поточний контроль				60	100
Підсумковий контроль (залік)				1-40	X
Всього по навчальній дисципліні				61-100	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – залік		
Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	(зараховано)
82 – 89	B	(зараховано)
75 – 81	C	(зараховано)
64 – 74	D	(зараховано)
60 – 63	E	(зараховано)
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0 – 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)
7. Політика курсу	Політика курсу визначається системою вимог, які пред'являються до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Дотримуватися етики поведінки, яка прописана в Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно до затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісною з принципами викладання курсу. Основні принципи проведення занять: - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням творчих завдань дає можливість здобувачам	

	вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; Курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи з доповіддю додатково.
8. Інформаційні джерела	Базова література 1. Гриб В.І. Філософія науки. Посібник для студентів СВО – магістр /В.І.Гриб. Вінниця: Нілан ЛТД, 2019. 224 с. 2. Петрушенко В. Л. Філософія і методологія науки: навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2016. 184 с. 3. Семенюк Е. Філософія сучасної науки і техніки : підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с. 4. Ханстантинов В.О. Філософія науки: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2017. 188 с. Допоміжна література 1. Абатуров О. Є., Нікуліна А. О. Академічна доброчесність—основна інституційна цінність Академічна доброчесність: виклики сучасності. <i>Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян</i> (Республіка Польща, Варшава, 28.01–08.02. 2019).– Варшава, 2019. С. 117-123. 2. Вергунов В. М.М. Вольф – учений, який запровадив плановість та методологію наукового експерименту для сільського господарства України <i>Вісник аграрної науки</i>. 2020. Т. 98. №. 9. С. 75-80. 3. Воловик В. І. Соціальні функції наукової культури. <i>Культурологічний вісник</i>. 2016. №. 35 (1). С. 63-69. 4. Гадамер Г. Істина і метод / Пер. с нім. О. Мокровольського. Київ: Юніверс, 2000. Т.1. 464 с. 5. Горбунова Л. С. Постнекласична раціональність: трансдисциплінарний дискурс в науці і освіті. <i>Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди "Філософія"</i>. 2019. . №. 40. Т. 1. С.

6. Данилова Т.В., Сторожук С.В., Горбатюк Т.В. «Філософія науки та інноваційного розвитку». Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України денної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Магістр». Київ: «Comp©company», 2014. 145 с.

7. Добронравова І. С. Філософія і методологія науки: підручник / І.С. Добронравова, Л. І. Сидоренко. – Київ: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2008. 223 с.

8. Іщенко М. П., Руденко І.І. Філософія науки: питання теорії і методології : навч. посібник для студ. виш. навч. закл. Київ: УБС НБУ, 2010. -442 с.

9. Касавин І. Т., Порус В. Н. Современная эпистемология и ее критики: о кризисах и перспективах. *Epistemology & Philosophy of Science*. 2018. Т. 55. № 4. С.8-24.

10. Максютя М. Є. Філософія науки : авч. посіб. для підгот. магістрів в агр. вищих навч. закл. III-IV рівнів акредитації за усіма напрямками підгот. Київ: Урожай, 2004.

11. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / наук.ред. І. С. Добронравова, О. В. Руденко. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

12. Новіков Б. В. и др. Філософські засади наукової діяльності: 1. Науковий світогляд та етична культура науковця. 2. Філософська гносеологія та епістемологія: навчальний посібник. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 90 с.

13. Ожеван М. А. Академічна доброчесність як політико-правова та морально-етична проблема. *Стратегічна панорама*. 2018. №. 2. С. 94-104.

14. Павлова О., Сторожук С. Філософія науки та інноваційного розвитку: навчальний посібник – Київ: Міленіум, 2010. 340 с.

15. Петінова О. Б. Філософія науки: навч. посіб. Одеса: Одеський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського. 2018. 213 с.

16. Петруньок Н. І. Після постпозитивізму: філософська спадщина Пола Феерабенда в дзеркалі критики. *Наукові записки НАУКМА. Філософія та релігієзнавство*. 2015. № 167. С. 70-75.

17. Поліщук О. П. Постнекласична наука: соціально-

гуманітарний поворот. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2010. №. 53. С. 3-7.

18. Поппер К. Логика научного исследования. Москва: Республика, 2004. 447 с.

19. Ратніков В.С. Основи філософії науки і філософії техніки: навчальний посібник. інниця: ВНТУ, 2012. -291 с.

20. Сагуйченко В. В. Академічна доброчесність: філософський аспект / The II International Science Conference on Science and practical Technologies. – Люксембург: International Science Group, 2021. Т. 2. С. 436.

21. Сазонець І. Л., Куницький С. О., Куницький М. О. Функції науки в сучасному суспільстві при розбудові економіки знань. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2016. №. 1. С. 109-119.

22. Семенюк Е. Філософія сучасної науки і техніки: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017.364 с.

23. Сидоров Г. Н., Шустова О. Б. Информация и интуиция в науке с позиций рациональности и трансцендентности. *Вестник Омского государственного педагогического университета. Гуманитарные исследования*. 2019. №. 2 (23). С. 42-46.

24. Степин В.С.История и философия науки. Москва: Академический проект, 2016. 424 с.

25. Тринус О. В., Сотська Г. І. До питання про академічну доброчесність. Академічна доброчесність: виклики сучасності. Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 11.03–23.03. 2019). 2019. С. 138-143.

26. Федорова Н. Є. Еволюція функцій науки та особливості їх прояву в індустріальну епоху. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Сер.: Економічні науки*. 2013. № 4. С. 20-26.

27. Федорова Н. Закономірності формування та функції науки в доіндустріальну епоху. *Економічний аналіз*. 2012. №. 11 (1). С. 36-39.

28. Фейерабенд П. Избранные труды по методологии науки / пер.с англ. А.Л. Никифорова. Москва: Прогресс, 1986. 542 с.

29. Фірсова Л.В., Черних І.П., Білик Я.М. Філософія науки: навчальний. посібник.– Харків: ППВ "Нове слово",

	2003. – 335с. 30. Фурман А. В. Парадигма як предмет методологічної рефлексії. <i>Психологія і суспільство</i>. 2013. №. 3 (53). С. 72-85. Інформаційні ресурси Пронський В. М. Філософія науки [Електронний ресурс] : конспект, лекцій для аспірантів, пошукачів та магістрів /укл.: В М. Пронський, С.М. Комунаров. : URL : http://fsp.kpi.ua/wp-content/.../Pronsky_lectures.doc 9 (дата звітнення 23.05.2022)
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами забезпечується доступність навчання, у т. ч. за допомогою системи Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/).
10. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни, її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни з необхідним його наповненням розташовано на офіційних ресурсах Миколаївського національного аграрного університету: https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3864

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Ст. викладач кафедри економічної теорії
і суспільних наук

Наталія МІРОШКІНА